

Programområde Skog

Den regionala miljöövervakningen av skogsmark inriktar sig särskilt på att följa markanvändningens och andra förändringars effekter på biologisk mångfald i skog. Svensk fågeltaxering är prioriterad enligt Naturvårdsverkets riktlinjer och ingår i Blekinges miljöövervakningsprogram under programområde Landskap. Även avrinning från brukad skogsmark är prioriterat enligt Naturvårdsverkets riktlinjer men detta genomförs enbart i ett vattendrag och då i kommunal regi.

Miljöövervakningen ger underlag till miljömålsuppföljningen samt rapporteringar för internationella konventioner och EU-direktiv. Sektorsansvaret för skog ligger på Skogsstyrelsen.

Miljömålsuppföljning

Miljökvalitetsmål som främst berörs är *Levande skogar, Bara naturlig försurning, Ingen övergödning* samt *Ett rikt växt- och djurliv*.

Inom miljömålsuppföljningen finns ett antal indikatorer som bl.a. ska följa upp resultatet av miljöarbetet och visa hur miljön mår. Dessa indikatorer utvecklas fortlöpande och nya indikatorer tillkommer medan andra ändras eller tas bort helt. För flera preciseringar saknas indikatorer. I tabellen nedan redovisas indikatorer samt preciseringar som den regionala miljöövervakningen i Blekinge bidrar eller bedöms kunna bidra med underlag till, se även bilaga 3. På www.miljomal.se finns mer information om preciseringar och indikatorer.

Miljökvalitetsmål	Precisering	Indikator
Levande skogar	Skogsmarkens egenskaper och processer Ekosystemtjänster Gynnsam bevarandestatus och genetisk variation Hotade arter och återställda livsmiljöer Bevarade natur- och kulturmiljövärden Friluftsliv	Häckande fåglar i skogen
Ett rikt växt- och djurliv	Gynnsam bevarandestatus och genetisk variation Ekosystemtjänster och resiliens Tätortsnära natur	Häckande fåglar i skogen
Frisk luft	Marknära ozon Ozonindex	
Bara naturlig försurning	Påverkan genom atmosfäriskt nedfall Påverkan genom atmosfäriskt nedfall Försurade sjöar och vattendrag	Nedfall av kväve (P) Nedfall av svavel (P)
Ingen övergödning	Påverkan på landmiljön Tillstånd i sjöar, vattendrag, kustvatten och grundvatten Tillstånd i sjöar, vattendrag, kustvatten och grundvatten	Tillförsel av fosfor till kusten Tillförsel av kväve till kusten

Bakgrund och övervakningsstrategi

Blekinge omfattas av den boreala och nemorala vegetations-zonen. Den nemorala zonen kännetecknas av ädellövskog och avsaknad av naturlig granskog. Enligt data från riksskogstaxeringen för perioden 2008-2012 utgör skogsmark ca 65 % av Blekinges landyta (Sveriges officiella statistik). Till detta kan även räknas ädellövskog som också lyder under skogsvårdalgen. Granskogar utgör idag nästan 60% av Blekinges skogsareal och minst 14 % är ädellövskog. 80 % av granskogen är planterad. Bland övriga län är det endast Skåne som har större arealer ädellövskog.

Karakteristiskt för landskapet i Blekinge är blandning av olika trädslag i bestånden och en småskalig mosaik av olika beståndstyper.

De skogstyper som Blekinge har ett nationellt ansvar för är:

- Gamla ekskogar och ekhagar
- Gamla bokskogar
- Avenbokskogar
- Ädellövrika brantskogar
- Trädbärande ängar och hagar
- Klibbalskogar

Skogsmarken är sedan lång tid tillbaka starkt präglad av kulturpåverkan. Under årtusenden utnyttjades skogen främst som fodermark. Under de senaste hundra åren har det skett en stark omvandling till ett skogsbrukslandskap. Lång kulturpåverkan liksom modernt skogsbruk är avgörande faktorer när det gäller förutsättningar för den biologiska mångfalden.

De största hoten mot den biologiska mångfalden i Blekinges skogar kommer dels från ett övereffektivt skogsbruk och dels från effekterna av luftföroreningar. En stor del av skogens flora och fauna är beroende av gamla träd och död ved. I produktions-skogen avverkas normalt träden långt innan de blir livsmiljö för trädlevande lavar, mossor, svampar, insekter och hålbbyggande fåglar. Markförsurning och övergödning p.g.a. luftföroreningar hotar framförallt den biologiska mångfalden bland kärlväxter, marksvampar och landmollusker. På senare tid har nya hotbilder dykt upp i form av nya sjukdomar eller massangrepp på framför allt ek, bok, alm och ask. I granskogen är det framför allt granbarkborren som härjat efter de senaste årens stormar. De pågående klimatförändringarna skapar nya utmaningar för miljöövervakning av skog.

Den regionala miljöövervakningen av skogsmark inriktar sig särskilt på att följa markanvändningens och andra förändringars effekter på biologisk mångfald i skog.

Prioriteringar inom programområdet

Länsstyrelsen har prioriterat gemensamma delprogram med andra länsstyrelser, samt program med övervakning i ädellövskogar då vi har särskilt ansvar för dessa.

I Blekinge län prioriteras följande delprogram i 2015-2020 års miljöövervakningsprogram:

- Kryptogamer i ädellövskog
- Miljötillståndet i skogslandskapet (baserat på RIS)

Förutom de delprogram som ingår i programområde Skog så finns fler övervakningar som bidrar med kunskap:

- *Svensk fågeltaxering, Floraväkteri, Skyddsvärda träd, se programområde Landskap.
- Grundvattenövervakning: Nio av de 18 undersökta brunnarna ligger i skogsområden, vilket gör analysresultaten intressanta för programområde Skog.
- *Nedfall av luftföroreningar och markvattenkvalitet i brukad skog, inom programområde Luft.

Bristanalys

Samordning

Miljöövervakning bidrar till att svara på om miljömålen nås i skogslandskapet. Vi behöver bland annat ha kunskap om skogstyper, arealer de har och åldersfördelning. Då omloppstiden för avverkningar ligger på cirka 80 år i södra Sverige behöver vi kunna ställa prognoser hur skogen ser ut om t.ex. 50 år. Det behövs objektiva mått på viktiga strukturer som mängden död ved och grova träd. Denna information behöver också kompletteras med återkommande inventeringar av växter, fåglar och andra rödlistade arter. Då ansvaret för skog idag vilar på flera myndigheter och olika verksamheter är det nödvändigt med samordnad övervakning och analys av olika data från övervakning och inventering.

Ädellövskogen

Ädellövskog är nationellt sett mindre vanlig och hyser många hotade och sällsynta arter. Under perioden 1981 - 1993 genomförde Skogsvårdsstyrelsen den Översiktliga Skogsinventeringen (ÖSI) inom större delen av privatägd skogsmark. Tack vare ÖSI har vi genom beståndsinventering i fält en god bild av våra ädellövskogar i länet. En brist är dock att hela inventeringen inte finns digitalt. Ett komplement till ÖSI är även nyckelbiotopsinventeringen, vilken ger god information om värdefulla naturtyper utbredning.

Den nationella övervakning som idag bedrivs i skogsmark består huvudsakligen av de två nationella inventeringarna Rikskogstaxeringen (RIS) samt NILS, den sistnämnda omfattar dock mest jordbruksmark. Båda ovan nämnda inventeringar kan betraktas som grovmaskiga stickprovsinventeringar. Behov finns av att övervaka skogstyper som är alltför ovanliga för att fångas upp av RIS/NILS, och/eller geografiskt aggregerade, vilket gör att en slumpad stickprovsmetod inte omfattar alla naturtyper. Inom Natura 2000 finns från EU krav på miljöövervakning av särskilda skogsmiljöer samt de utpekade skogsarter som nämns i habitatdirektivet.

MOTH (Demonstration of an integrated North-European system for monitoring terrestrial habitats) är ett projekt för utveckling av metoder för uppföljning av naturtyper på land. MOTH startade 2010 och avslutas 2014. MOTH-projektet går ut på att ta fram ett fullständigt system för bedömning av naturtyper. Ett sådant system behövs för att Sverige ska kunna genomföra EU:s art- och habitatdirektiv på ett bra sätt. MOTH utvecklas som ett komplement till RIS och NILS.

I Blekinge län finns 13 olika skogliga naturtyper som ingår i habitatdirektivet, omfattande en yta av närmare 3200 ha. I länet återfinns två skogsknutna arter enligt habitatdirektivet och 13 helt eller delvis skogsberoende fågelarter enligt fågeldirektivet. Vårt läns värdefulla ädellövskogar är en skogstyp som är i behov av kompletterande riktad övervakning.

Skogslevande fåglar

Vi saknar tillräckligt underlag i övervakning av skogslevande fåglar som skogshöns och hackspettar. I Blekinge län omfattar häckfågeltaxeringen fem standardrutter. Snabbanalys enligt marktäckedata visar att samtliga dessa delvis omfattar skog. De fyra nordliga rutternas hyser samtliga barrskog, blandskog, lövskog och ungskog. Underlaget räcker inte för att få en klar bild över läget för skogslevande fåglar.

Branticka på död ved. Foto Ulrika. O Widgren.

Delprogram *Epifytiska lavar och mossor i ädellövskog

Syfte

Delprogrammet är ett gemensamt delprogram tillsammans med Halland, Kronoberg och Blekinge län.

- Att genom artövervakning av kryptogamer följa utvecklingen av den biologiska mångfalden i ädellövskog.
- Att utgöra underlag för en utvärdering av miljötillståndet i våra ädellövskogar, både på objekts- och länsnivå samt på en mer biogeografisk skala dvs. där alla deltagande län ingår.
- Att bidra till att följa upp de regionala miljömålen inom främst "Levande skogar" och "Ett rikt växt- och djurliv".

Förväntade resultat

Studien ska övervaka och upptäcka förändringen hos förekomsten av indikatorarter i värdefulla bokskogar. Resultatet ska ingå som ett underlag för utvärdering av miljötillståndet i bokskogar, både på länsnivå samt tillsammans med de andra ingående sydlänen. Resultatet bör också kunna utgöra ett underlag till Sveriges rapportering om tillståndet i bokskogar enligt art- och habitatdirektivet.

Bakgrund och strategi

Ädellövskogen i Sverige är en av våra artrikaste miljöer med en mycket hög andel rödlistade arter. Ädellövskogarna är utsatta för en mängd hot. De ursprungliga ädellövskogarna är numera hårt fragmenterade och de fragment som finns kvar är ofta små. Många arter har därför svårt att hitta spridningsvägar. Andra hotfaktorer förutom rena avverkningar är bl.a. utförsel av död ved, brist på gamla grova träd, invandring av självföryngrad gran, igenväxning p.g.a. upphörd hävd samt kanthuggningar som för många arter ger ett ogynnsamt lokalklimat. Det finns ett stort behov av miljöövervakning i ädellövskog då denna skogsmiljö endast utgör liten del av den totala skogsmarken och därför är svår att fånga upp med hjälp av andra övervakningsmetoder som t.ex. NILS och RIS. Ett gemensamt delprogram för sydlänen lägger grunden för ett analysunderlag som sträcker sig över stora delar av ädellövskogens huvudsakliga utbredningsområde.

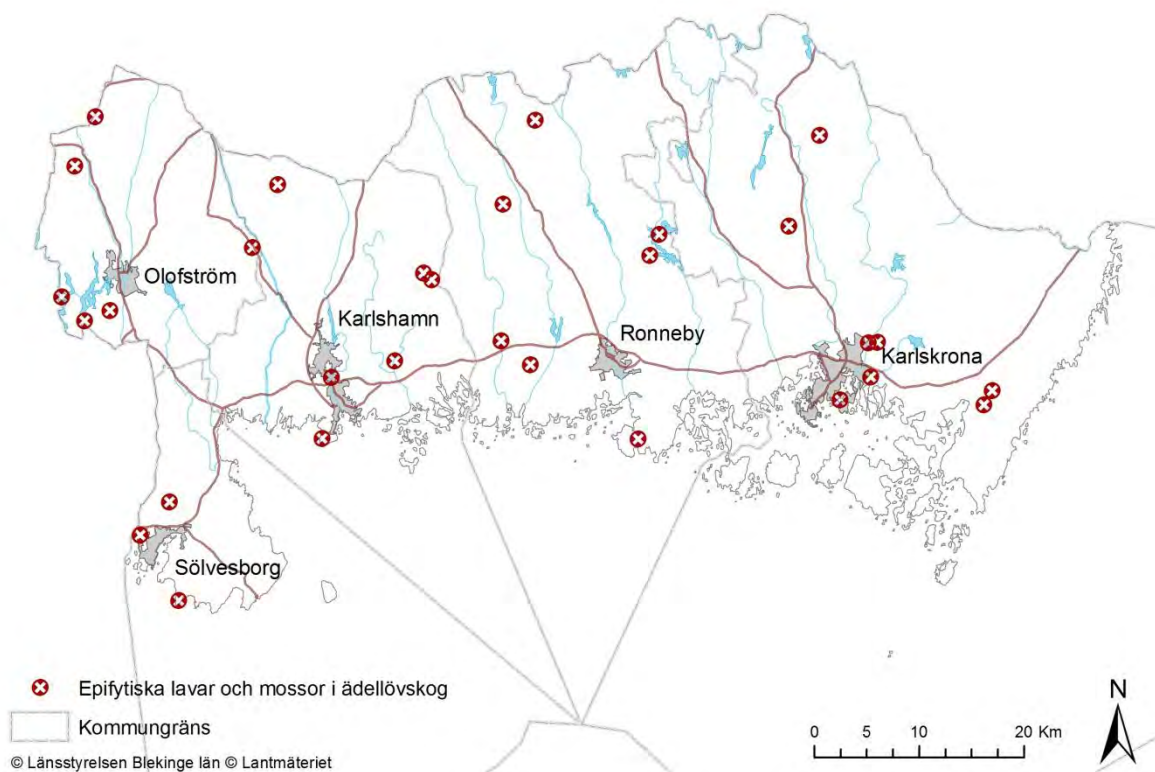
Inventering av kryptogamer har visats sig vara ett effektivt sätt att övervaka ädellövskogens miljötillstånd och flera arter är goda indikatorer på en lång skoglig kontinuitet. Övervakning med arter har i jämförelse med rena strukturinventeringar också visat sig mer tillförlitliga då de på ett bättre sätt förklarar ett områdes lokalklimat, luftföroreningar eller markhistorik. Behov har funnits att utveckla en undersökningstyp anpassad för sydlänens ädellövskogstyper. Den övervakningsmetod som tidigare använts i Halland och delvis även i Blekinge har visat sig fungera bra och har tjänat som utgångspunkt för en ny undersökningstyp. Hallandsmetoden var anpassad för toppobjekt. För en övervakning av objekt inom ett större kvalitetsomfång har metoden varit i behov av en modifiering. I utvecklingsarbetet har man granskat urvalskriterier för objekt, objektsstorlek, stickprov, avgränsning av lokaler, översyn av variabler, arturval m.m. Framtagen undersökningstypen är tillämpbar såväl på stora som små objekt och är statistiskt säkerställd.

Undersökningar och undersökningstyper

Undersökningstypen Epifytiska lavar och mossor i bokskog 1.0 (2011-11-28) har använts. Undersökningstypen har reviderats utifrån delprogrammets erfarenheter och resultat

Objekturval

Urval av objekt för inventering har skett genom slumpning. Som underlag för potentiella områden att inventera har Skogsstyrelsens nyckelbiotopinventering och naturvärdesinventering använts. För skyddade områden har basinventeringen av naturtyper använts. 30 objekt har slumpats ut i varje län. Slumpningen har föregåtts av en stratifiering både vad gäller storlek och region för att få ett representativt urval mellan länen. Alla objekt större än ett 0,5 ha är aktuella för övervakningen.

Kvalitetssäkring

Ingående län har haft återkommande kalibreringsträffar i fält för inventerare. Förutom användande av undersökningstyp finns en beskrivning av det gemensamma delprogrammet om hur delprogrammet har utförts. För inventering finns en handdatorapplikation framtagen.

Datahantering/Datalagring

SLU, ArtDatabanken med Artportalen är datavärd för artdata och där ska data lagras. Projektledaransvarigt län har bakgrundsmaterial för delprogrammet.

Utvärdering och rapportering

Gemensam rapport från utvärderingen 2014 samt beskrivning av det gemensamma delprogrammet och undersökningstypen går att få via ingående läns hemsidor eller miljöövervakningsamordnare på respektive län. [Delrapport \(2013:20\)](#) för inventeringsåren 2012-2013 finns på Länsstyrelsens hemsida.

Tidplan och ekonomisk översikt för delprogrammet

Inventering har skett för alla länen under programperioden 2009-2014 med gemensam utvärdering av data 2014. Nästa ominventering planeras till efter 2020. Omdrevstiden bör åtminstone vara något mer än 6 år men inte längre än 12 år. Tankar finns att samordna nästa inventeringstillfälle med Sveriges rapportering till EU när det gäller artikel 17 enligt art- och habitatdirektivet. I så fall bör inventering ske mellan 2021-2023 med utvärdering 2024. Då kan resultatet av inventeringen användas till rapporteringen 2025.

Samordning

Samordning mellan länen har skett inom det gemensamma delprogrammet. Samordning med Skogsstyrelsen har bland annat skett så att inventeringen inte överlappar med deras inventering av nyckelbiotoper utan kompletterar. Skogsstyrelsen i Ronneby har bidragit med inventering av ett par områden, nyckelbiotoper. Eventuell samordning kommer att ske med uppföljning inom skyddade områden för de län som inom block B inom Uppföljning av Natura 2000 och skyddade områden väljer att övervaka av lavar och mossor inom bokskogar eller till exempel ekskogar.

Delprogram *Miljötillståndet i skogslandskapet (baserat på Riksskogstaxeringen)

Syfte

Att följa förändringen i skogslandskapet med fokus på skogens naturvärden på regional nivå genom att ta tillvara resultaten från Riksskogstaxeringen.

Förväntade resultat

Återkommande sammanställningar av data från Riksskogstaxeringen som beskriver skogslandskapets förändringar över tiden.

Några exempel på frågeställningar som besvaras är:

- Hur mycket skog finns det och hur ser skogarnas åldersfördelning ut?
- Hur mycket finns det av olika skogstyper, hur mycket lövrik skog finns det?
- Hur mycket hackspettspår finns det?
- Hur mycket grova träd finns det och hur mycket död ved finns det i våra skogar?
- Hur ser det ut på marken i våra skogar?
- Hur långt är det till närmsta väg i skogarna?
- Hur mycket rekreativ skog finns det?

Bakgrund och strategi

Riksskogstaxeringens främsta syfte är att beskriva tillstånd och förändringar i Sveriges skogar. Uppgifterna används exempelvis för uppföljning och utvärdering av aktuell skogs-, miljö- och energipolitik. Riksskogstaxeringen är en del av Sveriges officiella statistik. Riksskogstaxeringen är en stickprovsinventering. Ett slumpvis urval av provytor inventeras och utgör sedan underlag för olika skattningar. Data som samlas in är kvalitetssäkrat med ett vetenskapligt statistiskt upplägg. En stor mängd variabler mäts och det finns långa tidsserier, se mer på [Riksskogstaxeringens hemsida](#).

Resultaten används idag främst på nationell nivå men många parametrar har god upplösning även på läns eller regional nivå.

Under 2009-2013 har nio länsstyrelser och Skogsstyrelsen tillsammans med Riksskogstaxeringen (SLU) utfört ett utvecklingsarbete där man tittat på hur riksskogstaxeringens statistik om miljötillståndet kan användas för miljöövervakning av skog. Arbetet inriktades först på de boreala skogarna, men från och med nästa uppföljning (2015) kommer hela landet att ingå.

De grundläggande för utvecklingsarbetet har varit att:

- utreda vilka parametrar i Riksskogstaxeringen som är lämpliga och möjliga att ha med i en miljöövervakning av skogslandskapet inom barrskogsregionen.
- starta ett miljöövervakningsprogram som beskriver skogslandskapet förändringar över tiden.
- utreda hur de sydligare lövdominerade skogstyperna kan införlivas i programmet från och med 2015.

Statistiken bygger på Riksskogstaxeringens data. De flesta resultaten omfattar perioden 1983–2008. För vissa variabler redovisas också äldre data och för några nya variabler är den studerade perioden kortare. Statistiken kommer att uppdateras vart femte år, med start 2015. Resultaten för de boreala delarna finns redovisade på Länsstyrelsen i Norrbottens hemsida.

Intresset för arbetet har varit stort vilket lett till ytterligare undersökningar om hur riksskogstaxeringens material kan nyttjas, läs mer i rapporten [Uppföljning av biologisk mångfald med data från Riksskogstaxeringen](#).

Riksskogstaxeringens resultat används i miljömålsuppföljningen genom indikatorerna gammal skog, äldre lövrik skog och hård död ved. Även andra parametrar skulle gå att använda som indikatorer.

Undersökningar och undersökningstyper

Enligt [Riksskogstaxeringens metodik](#).

Objekturval

Omfattar hela landet från och med år 2015.

Kvalitetssäkring

Enligt Riksskogstaxeringens metodik.

Datahantering/Datalagring

Ej klart. I nuläget lagrar utföraren vid SLU samt länsstyrelsernas projektdeltagare arbetsdata. Rådatat lagras hos Riksskogstaxeringen.

Utvärdering och rapportering

Utvärderas/rapporteras vart 5:e år med start år 2015.

Tidplan och ekonomisk översikt för delprogrammet

Delprogram	2015	2016	2017	2018	2019	2020
*Miljö tillstånd i skogslandskapet (baserat på Riksskogstaxeringen)	Första omdrevet: 10 000 kr					Andra omdrevet: 10 000 kr

Samordning

Alla länsstyrelser i landet, men inte med annan verksamhet.

Utvecklingsbehov och brister

Delprogrammet har rullat för de nordliga länen redan under förra programperioden. Sydläna har genom utvecklingsprojekty deltagit och resonerat fram lämpliga frågeställningar tillsammans med SLU och Länsstyrelsen i Norrbotten. Beroende på datamängd- och kvalitet kan frågeställningarna behöva ses över under programperioden.

Övrig uppföljning

Åtgärdsprogram för hotade arter

Inom ramen för åtgärdsprogram för hotade arter genomförs inventeringar för de arter som omfattas av programmen, dels för att få en uppfattning om var och i vilken omfattning i landskapet de förekommer, dels för att kunna rikta de åtgärder som är nödvändiga för ett långsiktigt bevarande. Arternas utveckling följs sen upp efter det att åtgärderna genomförts. Dessa inventeringar, i synnerhet, men även uppföljningarna, kan komma att ligga till grund för nationell och regional övervakning.

Ett flertal åtgärdsprogram för hotade arter berör skog, bland annat

- Grönticka
- Violgubbe
- Sex hotade bokskogsarter
- Skalbaggar i eklågor

Tidigare har det skett en del inventeringsinsatser inom samtliga av dessa program men allteftersom tilldelningen av medel till ÅGP har minskat har även dessa minskat.

Jaktstatistik för samtliga jaktbara viltarter

Statistik finns hos Svenska Jägarförbundet. Viltdata.se är en nationell portal med områdesvis information om de jaktbara viltstammarna. Viltdata är ett webbaserat system med syfte att ge underlag till förvaltning och övervakning av jaktbart vilt. Viltdata består av ett par databaser som lagrar information och en hemsida som presenterar information från databaserna. Inledningsvis har arbetet inriktats mot att hantera älgen i systemet. Genom älgobs och uppgifter på fällda älgar kan ett gott underlag till älgförvaltningen åstadkommas.

Från och med år 2008 kan också Avskjutningsrapporten lämnas via Viltdata. Det innebär t.ex att antalet fällt vilt av alla arter kan rapporteras en gång årligen. Inrapporteringen av uppgifter från jägarkåren sker på jaktlagsnivå. Resultatet av rapporteringen återges i form av områdesvis statistik, i olika geografiska indelningar.

Mer än hälften av landets alla fällda älgar har rapporteras till älgdatabasen i Viltdata, så här långt på innevarande jaktsäsong.

Uppföljning av Natura 2000 och skyddade områden

Syftet med uppföljningen är att uppfylla områdesvisa, nationella och regionala behov av kunskap om tillståndet för naturtyper och arter i skyddade områden. Uppföljningen ska också tillfredsställa delar av de rapporteringskrav som EU har för skyddade områden. EU ställer enligt Artikel 17 i Art- och Habitatdirektivet krav på rapportering av Natura 2000-områdenas bidrag till bevarandestatus för naturtyper och arter listade i bilaga 1 och 2, samt effekter av åtgärder genomförda i dessa områden.

Huvudsakligen följs skog upp med fjärranalys som metod. I mån av resurser kommer även uppföljning genomföras med mätmetoder i fält, framförallt avseende typiska arter, död ved och trädslagsföryngring.

Förekommande skogliga Natura 2000-naturtyper och arter i länet. Antal Natura 2000-områden med naturtypen, total areal för naturtypen i dessa, antal tillräckligt stora områden där obligatorisk uppföljning föreligger samt vilka egenskaper som ska följas upp och med vilken omdrevsperiod. Även arealer av samtligt förekommande naturtyper kommer att följas upp.

Natura 2000-kod	Naturtyp	Antal områden	Naturtypsareal (ha)	Antal områden-obligatorisk uppföljning	Egenskaper att följa upp	Omdrev (år)
2180	Trädklädda dyner	2	53,5	2	Täckningsgrad av trädskikt, virkesvedutttag/betydande markpåverkan.	12
9010	Västlig tajga	29	603,7	19	Trädslagsfördelning, areal brunnen skog (6 år), virkesvedutttag/betydande markpåverkan.	12
9020	Boreonemoral ädellövskog	14	32,06	2	Graninslag, virkesvedutttag/betydande markpåverkan.	12
9060	Åsbarrskog	1	4,7	-	-	-
9080	Lövsumpskog	29	49,1	1	Virkesvedutttag/betydande markpåverkan	12
9110	Näringsfattig bokskog	45	991,5	25	Graninslag, virkesvedutttag/betydande markpåverkan.	12
9130	Näringsrik bokskog	28	323,4	16	Graninslag, virkesvedutttag/betydande markpåverkan.	12
9160	Näringsrik ekskog	38	417,6	16	Graninslag, virkesvedutttag/betydande markpåverkan.	12
9180	Brantädellövskog	8	12,0	1	Graninslag, virkesvedutttag/betydande markpåverkan.	12
9190	Näringsfattig ekskog	45	539,2	24	Graninslag, virkesvedutttag/betydande markpåverkan.	12
91D0	Skogsmyr	18	99,1	7		
91F0	Svämlövskog	5	4,7	3	Hydrologisk regim enligt Vattendirektivet.	12
91F0	Svämädellövskog	3	5,6	-	-	-
1936	Hälträdsklokrypare- <i>Anthrenochernes stellae</i>	2	-	2	Livsmiljö	12
1386	Grön sköldmossa- <i>Buxbaumia viridis</i>	1	-	1	Livsmiljö	12

Avrinning från brukad skogsmark

En skoglig referensstation (SRK) finns i norra delen av Vambåsabäcken i Ronneby kommun sedan 1990. I vattendraget sker mätningar av näringsämnen, pH, alkalinitet, konduktivitet och färg månadsvis.

Nationell uppföljning

Polytaxen

Polytax är namnet på inventeringar som bedömer miljöhänsyn och återväxt i skogsbruket och som ger underlag för utvärdering av uppfyllelsen av produktions- och miljömålen i skogen. Delar av Polytaxresultaten ingår i Sveriges Officiella Statistik (SOS). Syftet med Polytax är således att ge ett statistiskt säkert underlag för helheten och avsikten är inte att dra slutsatser om enskilda fastigheter eller hyggen. Inventeringen har pågått sedan 1999.

Polytax ger underlag om miljöhänsyn vid föryngringsavverkning samt under föryngringsfasen. För att få fram dessa data inventeras, ett urval av de anmälningar om föryngringsavverkning som kommer in till Skogsstyrelsen. Inventeringen består av en Distriktpolytax och en Rikspolytax, två delar som är delvis oberoende av varandra. Data analyseras lokalt hos Skogsstyrelsen. Under 2008 infördes successivt generation två av Polytax vilket innebar en sammanslagning av Riks- och Distrikts-polytax samt införande av en särskild inventering för att mäta skadefrekvensen på kulturlämningar under föryngringsfasen.

Riksskogstaxeringen

Riksskogstaxeringen utförs av Institutionen för skoglig resurshushållning vid Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) i Umeå. Den första Riksskogstaxeringen (RIS) utfördes år 1923. Dess främsta syfte är att beskriva tillståndet, tillväxten och avverkningen i våra skogar. Användningsområdena är dock många. Inventeringen är bl.a. ett kraftfullt medel för miljöövervakning. Riksskogstaxeringen är en del av Sveriges officiella statistik.

Resultaten ska belysa tillstånd och förändringar på nationell och regional nivå. I Blekinge län inventeras under varje 5-årsperiod 165 tillfälliga (slumpas ut och inventeras en gång under aktuellt omdrev) och 385 permanenta provtytor.

Riksskogstaxeringen bedrivs som en stickprovsinventering. Ett urval av träden, markvegetationen etc väljs slumpvis ut och används sedan för att skatta den totala volymen av alla träd, den totala arealen täckt med viss vegetation osv.

Permanenta obsytor i Blekinge

Skogsstyrelsen har sedan 1980-talet bedrivit miljöövervakning på skogliga observationsytor. Syftet är bland annat att försöka klargöra luftföroreningarnas påverkan på skog och skogsmark. Ett 50-tal av landets 223 ytor ingår i det så kallade "krondroppsnätet" som drivs av länsstyrelser och regionala luftvårdsförbund.

I de Obsyrtorna studeras skogens hälsa bland annat genom observationer av skadesymptom på träden, mätningar av tillväxt och analyser av näringsinnehåll i barr och blad. Ytorna är, i enlighet med en försurningsgradient, utlagda med ökande täthet från norr till söder i landet. De ska ej vara utsatta för lokala störningar från t.ex. vägar. Ytan skall inte avvika från den närmaste omgivning vad gäller trädslag, trädålder, markförhållanden m.m. Ytorna ligger i medelålders - gammal skog och representerar normalt brukad skog samt skogstyper och marktyper som är vanliga i hela landet eller inom större regioner.

I Blekinge finns 15 skogliga observationsytor, varav drygt hälften är internationella ytor. De trädslag som övervakas i länet är gran, tall, bok och ek. På observationsytorna följs hur skogen påverkas av olika miljöfaktorer (t.ex. luftföroreningar, markförsurning och väderlek) och av skadegörare (t.ex. svampar och insekter).

Det som undersöks är:

- Trädvitalitet (årligen)
- Blad/barrkemi (vart annat år på de internationella ytorna)
- Trädttillväxt (vart 5:e år)
- Markkemi (rev. 2004)
- Deposition, markvatten och lufthalter (se även programområde Luft)

Data läggs in i en databas hos Skogsstyrelsen, förutom uppgifter om deposition, markvatten och lufthalter som lagras hos datavärd, IVL.